

ایجاد مسمومیت کند معرفی و به راههای ساده صحیح از آنها اطلاع پیدا کنند.

معرفی گونه‌های فوزاریوم عامل مرگ گیاهچه کاج و سرو در خزانه‌های استان خراسان

مجتبی اسکندری^۱، آرزیتا جعفریان^۲، هیدا فاتحی^۲

۱- بخش تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان

۲- سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری مشهد

مرگ گیاهچه انواع کاج و سرو در نهالستانهای استان خراسان یکی از مهمترین مسائلی می‌باشد که موجب خسارت اقتصادی می‌گردد. در بین عوامل قارچی این بیماری گونه‌های مختلف جنس فوزاریوم از

اهمیت و درصد وقوع قابل توجهی برخوردار می‌باشند. در طی بازدیدهای انجام شده از خزانه‌های مختلف و همچنین هنگام بررسی نهالهای بیمار اوسالی به بخش تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی مشهد، گیاهچه‌های دارای علائم زردی، کاهش رشد، ضعف، نکروزه شدن، ریزش برگها، پوسیدگی ریشه و طوقه و خشکیدگی مورد توجه قرار می‌گرفت. به منظور جداسازی قارچ فوزاریوم از نمونه‌های مذکور، قطعاتی از ریشه و طوقه گیاهچه‌های بیمار پس از آماده سازی روی محیط کشت‌های PDA،WA و Komada قرار داده شده و به مدت ۵-۳ روز در دمای ۲۵ درجه سانتیگراد نگهداری می‌شد. جدایه‌های متعلق به جنس فوزاریوم به روش تک اسپور کردن (Single spore) خالص شده و مورد شناسایی قرار می‌گرفتند. به منظور شناسایی گونه‌های قارچ فوزاریوم از محیط کشت‌های PDA،CLA،KCL و همچنین کلیدهای شناسایی این جنس استفاده شد. به منظور بررسی بیماریزایی گونه‌های شناسایی شده از روش Soil infestation استفاده شد. از میان قارچهای شناسایی شده، بیماریزایی گونه‌های زیر به اثبات رسید:

۱- *Fusarium solani*

۲- *F. equiseti*

۳- *F. oxysporum*

۴- *F. proliferatum*

۵- *F. moniliforme*